

nocení dětí, podle kterého je dítěti umožněno čerpat, nebo jsou mu odnímány odměny. Důležité je, aby byl hodnoticí systém jasně definován, byl objektivní a děti se v něm přesně orientovaly. Rovněž z něj musí pro děti jasně vyplývat zpětná vazba, hlavně v dlouhodobém hodnocení. Nejčastějším nedostatkem v realizaci hodnoticího systému byla jeho nejednotnost v definování procesů a subjektivnost v posuzování některých částí.

Partnerské vztahy se zřizovatelem, místními organizacemi, školami, dalšími školskými zařízeními a školskými poradenskými zařízeními téměř ve všech zařízeních přispívaly ke zvyšování kvality vzdělávání a rozvoji osobnosti dětí. Průběžně, dle typu a potřeby zařízení a zde umístěných dětí, probíhá pravidelná spolupráce s pracovníky orgánu sociálně-právní ochrany dětí, Policií ČR a soudy. Finančními a věcnými dary přispívaly zařízením nestátní instituce, nadace, sdružení i soukromé osoby.

Spolupráce s rodiči dětí je složitá, ale probíhá v rámci dostupných podmínek, tj. pokud je známý pobyt rodičů, ochota spolupracovat, zájem o dítě. Rodiče byli ve všech navštívených zařízeních prokazatelně informováni o možnosti kontaktu s dítětem i se školským zařízením. Přes vstřícný a otevřený přístup většiny školských zařízení vůči zákonným zástupcům je spolupráce v této oblasti problematická a často málo funkční.

Celkově lze konstatovat, že denní péče o děti v těchto zařízeních se zlepšila, jednak v oblasti materiálního zabezpečení (např. sportovních, zájmových, rekreačních činností, možnosti přístupu k internetu), ale i v podpoře přechodu do samostatného života v běžném sociálním prostředí a interaktní společnosti. Z rozhovorů s pedagogy vyplynulo, že agresivita některých dětí se částečně zvýšila. Útěkavost se naopak mírně snížila z 293 útěků za školní rok 2013/2014 na 264 útěků v letošním školním roce. Nejvíce útěků, a to plných 58 %, je z výchovných ústavů. Útěky z dětských domovů se v letošním školním roce snížily o čtyři procenta. Agresivitu a útěkavost se snaží zařízení korigovat odbornou, často i psychologickou intervencí ve spolupráci s odbornými pracovníky, nejčastěji s psychologem nebo etopedem. Pokud nepomohou odborné intervence, využívají některá zařízení případové konference.

Závěry

Pozitivní zjištění

- Stále více zařízení přizpůsobuje rodinné a výchovné skupiny běžným bytovým jednotkám, vybaveným pro stravování, relaxaci i přípravu na vyučování.
- V diagnostických a výchovných ústavech je poměrně dobré zastoupení pracovníků s psychologickým výcvikem.
- Snahou mnoha zařízení je umožnit umístěným dětem podílet se na organizaci vnitřního chodu zařízení.
- V dětských domovech se snaží vytvářet rodinný styl života s přenesením určité odpovědnosti na děti a tím se je snaží připravit na samostatný život.

Negativní zjištění

- Některým zařízením se nedaří přizpůsobovat rodinné a výchovné skupiny běžným bytovým jednotkám, hlavně ve starších objektech.
- Personálně stále chybí vyšší zastoupení mužského vzoru.
- V dětských domovech a dětských domovech se školou je horší situace ohledně zastoupení pracovníků s psychologickým výcvikem.

Doporučení zařízením pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

- Implementace Standardů kvality péče o děti v zařízeních ústavní a ochranné výchovy do praxe.